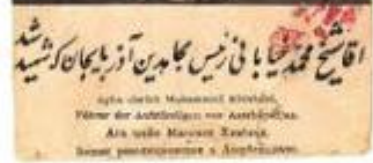

شیخ محمد خیابانی

روحانی مجاهد، شیخ محمد خیابانی در سال 1259 ش (1297 ق) در خاмене در نزدیکی تبریز متولد شد

شهادت روحانی مبارز و مجاهد مشروطه خواه & #171; شیخ محمد خیابانی» (1299ش)

روحانی مجاهد، شیخ محمد خیابانی در سال 1259 ش (1297 ق) در خاмене در نزدیکی تبریز متولد شد. وی پس از فراگیری علوم مقدماتی، از محضر حضرات آیات سید ابوالحسن انگجی و میرزا عبدالعلی، فقه و اصول و هیئت و نجوم را آموخت و پس از مدتی به تدریس پرداخت. زندگی شیخ محمد خیابانی پس از پیروزی مشروطه در سال 1285 ش، با تأسیس انجمن ایالتی در تبریز، وارد مرحله تازه‌ای گردید و در جریان محاصره تبریز، در دفاع از شهر نقش مهمی ایفا کرد. شیخ محمد خیابانی، از آنجا که حکومت مرکزی را ضعیف و وابسته می‌دید، از این رو، بعد از قبول قرارداد 1919 م از سوی دولت ایران، در تبریز دست به قیام زد. وی در جریان این قیام که از 17 فروردین 1299 شمسی، آغاز شد، نهادهای دولتی تبریز را به تصرف خود درآورد و شهر را از دست دولتیان خارج ساخت. اما به دلیل خیانت کسانی که قول همکاری داده بودند، کم بودن نیروها و حضور قوای قزاقخانه در کنار شهر تبریز و همکاری آن‌ها با حکومت مرکزی، این قیام به شکست منجر شد. سرانجام در 21 شهریور 1299 برابر با 29 ذی‌حجه 1338 ق در چهل سالگی به شهادت رسید و او را در گورستان سید حمزه تبریز به خاک سپردند. بعدها، آن گورستان به مدرسه تبدیل شد و پس از ویرانی مدرسه، مقبره خیابانی هم از بین رفت.